Sme tu pre Vás

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Humenné – mesto

www.grkat.he.sk/mesto

Cena: dobrovoľný príspevok | Ročník: 8. Číslo: 5

Príhovor Svätého Otca na generálnej audiencii:

Milosrdný Boh napomína hriešnika

Drahí bratia a sestry!

Hovoriac o Božom milosrdenstve sme viackrát poukázali na postavu otca rodiny, ktorý ***miluje svoje deti, pomáha im, stará sa o ne a odpúšťa im.*** A ako otec ich vychováva a napráva, keď sa pomýlia, podporujúc tak ich rast v dobre.

Takto je predstavený Boh v prvej kapitole proroka Izaiáša, kde sa Pán obracia na Izrael ako milujúci, no zároveň aj pozorný a prísny otec, pričom ho obviňuje z nevery a skazenosti, aby ho znovu priviedol na cestu spravodlivosti. Takto sa začína náš text:

«Čujte, nebesá, počúvaj, zem, lebo Pán hovorí: ‚Synov som vychoval a vyvýšil, oni sa mi však spreneverili. Vôl si pozná gazdu a osol jasle svojho pána; Izrael nepozná, môj ľud nepochopí‘»
(Iz 1, 2-3).

Boh prostredníctvom proroka hovorí s trpkosťou sklamaného otca: vychoval svoje deti a oni sa teraz proti nemu vzbúrili. Dokonca aj zvieratá sú verné svojmu pánovi a rozpoznajú ruku, ktorá ich kŕmi; avšak ***ľud viac Boha nepozná, zdráha sa pochopiť.*** Aj keď zranený, Boh dáva prehovoriť láske a nalieha na svedomie týchto skazených detí, aby sa spamätali a znovu boli prístupné láske. Toto je to, čo robí Boh!

Prichádza nám v ústrety, aby sme sa ním nechali milovať, naším Bohom.

Vzťah medzi otcom a dieťaťom, na ktorý sa často odvolávajú proroci, aby vyjadrili vzťah zmluvy medzi Bohom a jeho ľudom, sa neprirodzene narušil. Výchovné poslanie rodičov má za cieľ viesť ich k rastu v slobode, urobiť ich zodpovednými, schopnými konať dobré skutky pre seba i pre iných. Naopak v dôsledku hriechu sa sloboda stáva nárokom

na autonómiu, nárokom na pýchu a pýcha vedie k opozícii a k ilúzii sebestačnosti.

Hľa ako Boh napomína svoj ľud: **‚Pomýlili ste si cestu'.** S láskou i trpkosťou hovorí: ‚môj' ľud. Boh nás nikdy nezapiera; sme jeho ľudom. Aj ten najhorší spomedzi mužov, aj tá najhoršia spomedzi žien, aj tí najhorší z národov, sú jeho deťmi. ***Toto je Boh: nikdy, vonkoncom nikdy nás nezapiera!*** Vždy hovorí: ***‚Dieťa, príď!'*** Toto je láska nášho Otca; toto je milosrdenstvo Boha. Mať takéhoto otca nám dáva nádej, dodáva nám to dôveru. Táto prináležitosť by sa mala žiť v dôvere a v poslušnosti, s vedomím, že všetko je dar vychádzajúci z Otcovej lásky. A naopak, hľa aká márnosť, pochabosť a modlárstvo. Preto sa teraz prorok obracia priamo na tento ľud prísnymi slovami, aby mu pomohol chápať vážnosť jeho viny:

«Beda hriešnemu národu,[...] synom skazeným. Opustili Pána, zhrdli Svätým Izraela, odcudzili sa.» (v. 4)

Následkom hriechu je stav utrpenia, ktorého dôsledky znáša aj krajina, zničená a zmenená ako púšť, až do tej miery, že Sion – teda Jeruzalem – sa stáva neobývateľným. Tam, kde je odmietanie Boha, jeho otcovstva, nie je viac možný život, existencia stráca svoje korene, všetko sa zdá byť zvrátené a zničené. Jednako, aj táto bolestivá chvíľa má v sebe vyhliadku na spásu. Skúška je daná preto, aby ľud mohol zakúsiť trpkosť toho, kto opúšťa Boha, a tak zaujal postoj k zdrvujúcej prázdnote rozhodnutia sa pre smrť. Utrpenie, ako nevyhnutný dôsledok sebazničujúceho rozhodnutia, musí prinútiť hriešnika k uvažovaniu, aby sa otvoril pre konverziu a odpustenie. Toto je cesta Božieho milosrdenstva: Boh s nami nezaobchádza podľa našich hriechov.

Trest sa stáva nástrojom na vyprovokovanie k uvažovaniu.

Chápeme tak, že Boh odpúšťa svojmu ľudu, zmilúva sa a neničí všetko, ale necháva vždy otvorené dvere nádeji. Spása v sebe zahŕňa rozhodnutie počúvať a nechať sa obrátiť, avšak zostáva vždy nezištným darom. Pán teda vo svojom milosrdenstve ukazuje cestu, ktorá nie je cestou rituálnych obiet, ale skôr cestou spravodlivosti.

Kult je kritizovaný nie preto, že je sám o sebe neužitočný, ale preto, že namiesto toho, aby vyjadroval obrátenie, predstiera, že ho nahrádza; a stáva sa tak hľadaním vlastnej spravodlivosti, vytvárajúc klamlivé presvedčenie, že to, čo nás zachraňuje sú obety, a nie Božie milosrdenstvo, ktoré odpúšťa hriech.

Aby sme tomu dobre rozumeli – keď je niekto chorý, ide k lekárovi; keď sa niekto cíti byť hriešnikom, ide za Pánom. Avšak ak namiesto toho, aby šiel za lekárom, ide za čarodejníkom, neuzdraví sa. Mnohokrát nejdeme za Pánom ale dávame prednosť nesprávnym cestám, hľadajúc mimo neho akési ospravedlnenie, spravodlivosť, pokoj. **Boh,** hovorí prorok Izaiáš, **nemá záľubu v krvi býkov a baránkov** (v. 11), **zvlášť ak je obeta vykonaná rukami pošpinenými krvou bratov** (v. 15). Nuž, mám na mysli niektorých dobrodincov Cirkvi, ktorí prichádzajú s darom hovoriac: ‚Prijmite túto obetu pre Cirkev' – a ide o ovocie krvi mnohých ľudí vykorisťovaných, trýznených, zotročovaných zle platenou prácou!

Týmto ľuďom poviem: ‚Prosím, vezmi si späť tvoj šek, spáľ ho'.

Boží ľud, teda Cirkev, nepotrebuje špinavé peniaze, potrebuje srdcia otvorené pre milosrdenstvo Boha.

Je potrebné priblížiť sa k Pánovi s očistenými rukami, vyhýbajúc sa zlu a konajúc dobro a spravodlivosť. Ako nádherne to uzatvára prorok:

«Prestaňte robiť zlo! Učte sa robiť dobro, domáhajte sa práva, pomôžte utláčanému, vymôžte právo sirote, obhajujte vdovu!» (v. 16-17).

Pomyslite na mnohých utečencov, ktorí sa vyloďujú v Európe a nevedia kam ísť. A tak, hovorí Pán, hriechy, aj keby boli ako šarlát, zbelejú sťa sneh a budú svetlé ako vlna, a ľud bude môcť požívať dobrá zeme a nažívať v pokoji (v. 19).

A toto je zázrak Božieho odpustenia; odpustenia, ktoré Boh ako Otec chce darovať svojmu ľudu. Milosrdenstvo Boha je ponukou pre všetkých, a tieto slová proroka platia aj dnes pre nás všetkých, povolaných žiť ako Božie deti.

Vatikán 02.03.2016

HNUTIE KRESŤANSKÝCH SPOLOČENSTIEV DETÍ

Najbližšie STRETKO pre deti do 13 rokov, bude po Veľkej noci. Prajeme požehnané a milostiplné sviatky!

Duchovné okienko

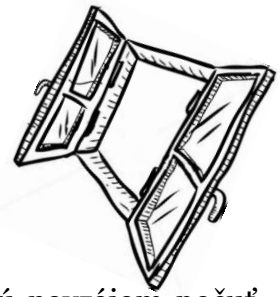

Prečo ľudia po sebe kričia?

Jedného dňa položil učiteľ svojím učeníkom otázku:

"Prečo ľudia kričia, keď sú nahnevaní?"

"Kričia preto, lebo sa dajú obrať o pokoj," odvetil jeden z nich.

"Prečo však kričia, keď s nimi súhlasíme?" opýtal sa učiteľ znovu.

"Nuž, kričia preto, aby sme ich počuli," znela odpoveď druhého učeníka.

A majster sa pýtal ďalej: "Takže sa nedá hovoriť potichu?"

Nasledovalo množstvo ďalších rozmanitých odpovedí, ale žiadna z nich učiteľa nepresvedčila.

Vtedy zvolal: "Viete, prečo kričíme na ľudí, keď sme nahnevaní? Je to preto, lebo keď sa dvaja ľudia na seba hnevajú, ich srdcia sa od seba príliš vzdialia. Ak sa chcú navzájom počuť, musia na seba kričať. Čím sú nahnevanejší, tým silnejšie musia kričať, aby sa počuli. Čo sa však stane, keď sa dvaja ľudia do seba zaľúbia? Nekričia, hovoria veľmi potichu. Vzdialenosť medzi nimi je veľmi malá. Niekedy sú ich srdcia tak blízko, že ani nehovoria, iba šepkajú. A keď je láska najintenzívnejšia, nemusia ani šepkať, stačí, keď na seba pozerajú. Ich srdcia sa vedia dorozumieť. To sa deje medzi dvomi ľuďmi, ktorí sa ľúbia."

Na záver učiteľ povedal: "Keď sa s niekým rozprávate, nedopusťte, aby sa vaše srdcia od seba vzdialili. Nehovorte slová, ktoré by ich mohli ešte viac oddialiť, pretože potom príde deň, keď bude vzdialenosť taká veľká, že už nenájdu cestu späť."

Spracoval o. Martin Snak

Liturgický program na týždeň od 14.03. do 20.03.2016

Pondelok 14.03.	Náš prepodobný otec Benedikt	6:30 **17:30** 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Michal, Ladislav, Mária* **Veľkopôstny moleben** Sv. liturgia slovenská ** Lenka (6 r.)* ** Helenka*
Utorok 15.03.	Svätý muč. Agapios a s ním ďalší šiesti mučeníci	**6:00** 6:30 **17:00** 18:00	**Moleben k sv. Jozefovi** Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Michal* ***Príprava s prvoprijímajúcimi*** Sv. liturgia slovenská *† Danka (s panychídou)*
Streda 16.03.	Svätí mučeníci Sabinus a Papas ***Svedectvo Patrika a Nancy Lattových HE-Dubník 16:30*** **Zdržanlivosť od mäsa**	**6:00** 6:30 18:00	**Veľkopôstny moleben** Sv. liturgia cirkevnoslovanská ** Marek s rod.* **Liturgia VOPRED POSV. DAROV** *† Anna, Michal (s panychídou)*
Štvrtok 17.03.	Náš prepodobný otec Alexej, Boží človek	6:30 17:30 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Michal* **Moleben k sv. Jozefovi** Sv. liturgia slovenská *† o. Michal Ivanko (panychída-ročná)*
Piatok 18.03.	**Koniec Štyridsiatnice** Náš otec svätý Cyril, jeruzalemský arcibiskup **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 **17:00** 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Vasiľ* **Pobožnosť krížovej cesty** **Liturgia VOPRED POSV. DAROV** *† Michal, Mária, Jozef*
Sobota 19.03.	**Lazárova sobota** Svätí mučeníci Chryzant a Dária	6:30 **17:00** 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská ** Jozef, Mária, Samuel, Miško* ***Veľká večiereň*** Sv. liturgia slovenská ** Mária*
Nedeľa 20.03.	**Kvetná nedeľa** Naši prepodobní otcovia, ktorých Saracéni pozabíjali v kláštore svätého Sávu **Požehnanie ratolestí** **Myrovanie**	7:30 **9:00** 11:00 **15:00** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Michal, Jozef, Jozef, Ivan* **Sv. liturgia cirkevnosl.** **** za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Irena, Helena* **PREDVEĽKONOČNÁ SPOVEĎ** Sv. liturgia slovenská ** Margita (80 r.)*

Liturgický program na Svätý a Veľký týždeň od 21.03. do 27.03.2016

Pondelok 21.03.	**Svätý a veľký pondelok**	6:30 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská † *Ján (s panychídou)* **Sv. Liturgia VPD** † *Juraj (s panychídou)*
Utorok 22.03.	**Svätý a veľký utorok**	6:30 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská † *Anna, Peter, Michal, Anna, Anna* **Sv. Liturgia VPD** † *Michal (s panychídou)*
Streda 23.03.	**Svätá a veľká streda** **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská † *Jozef, Helena, Jozef, Eva* **Sv. Liturgia VPD** † *Margita (s panychídou)*
Štvrtok 24.03.	**Svätý a veľký štvrtok**	**17:00** **18:30**	**Sv. liturgia Bazila Veľkého s večierňou** **Utiereň s čítaniami strastí**
Piatok 25.03.	**Veľký piatok** **ZVESTOVANIE NAŠEJ PRESVÄTEJ VLÁDKYNI, BOHORODIČKE MÁRII, VŽDY PANNE** **Zbierka Boží hrob** **Prikázaný sviatok** **Prísny pôst**	*7:30* **11:00** **15:00** *16:00*	***Kráľovské hodinky*** ***Sprievod s krížom*** **Sv. liturgia Jána Zlatoústeho s Veľkou večierňou s uložením plášteníce do hrobu** *Celonočná stráž pri hrobe*
Sobota 26.03.	**Svätá a veľká sobota**	8:00 **17:00**	Jeruzalemská utiereň **Sv. liturgia Bazila Veľkého s Veľkou večierňou**
Nedeľa 27.03.	Kristus vstal z mŕtvych – skutočne vstal. Χριστὸς ἀνέστη – ἀληθῶς ἀνέστη. **SVÄTÁ A VEĽKÁ NEDEĽA PASCHY** **–** **SVETLÉ KRISTOVO VZKRIESENIE** **Prikázaný sviatok** **Myrovanie** **Zmena času 2:00 hod ➡ 03:00 hod**	**5:00** 7:00 **7:30** 9:00 **11:00** 17:15 **18:00**	**Utiereň Vzkriesenia s požehnaním jedál o 6:00 h. (cirkevnoslovansky)** *Požehnanie jedál (slovensky)* *Sv. liturgia slovenská* **Sv. liturgia slovenská** *** *Slavomír s rod.*** Sv. liturgia cirkevnosl. ** za veriacich* **Sv. liturgia slovenská** ** Marián (15 r.)* *Paschálna večiereň* **Sv. liturgia slovenská** ** Štefan s rod.*

Liturgický program na Svetlý týždeň od 28.03. do 03.04.2016

Pondelok 28.03.	**Svetlý pondelok** **Prikázaný sviatok** **Deň prac. pokoja**	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Róbert, Antónia, Julianka, Bianka* **Sv. liturgia cirkevnosl.** **** za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Mária, Štefan* ***Paschálna večiereň*** Sv. liturgia slovenská ** Ľubica*
Utorok 29.03.	**Svetlý utorok**	**8:30** 9:00 **18:00**	**Moleben k sv. Jozefovi** Sv. liturgia cirkevnoslovanská ** o. Martin s rod.* **Sv. liturgia slovenská** **** Ján s rod. (29r.)***
Streda 30.03.	**Svetlá streda**	6:30 **18:00**	Sv. liturgia cirkevnoslovanská ** Anton, Gabriela, Lenka, Tonko* **Sv. liturgia slovenská** *† Mariánko, Ján, Ján, Anna, Mária, Ján*
Štvrtok 31.03.	**Svetlý štvrtok**	6:30 **17:30** **18:00**	Sv. liturgia cirkevnoslovanská ** Jozef (50r.), Matej, Mária* **Moleben k sv. Jozefovi** **Sv. liturgia slovenská** *† Pavel*
Prvý Piatok 01.04.	**Svetlý piatok** **Voľnica**	6:30 **18:00**	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Anna* **Sv. liturgia slovenská** ** SSR a NSI*
Sobota 02.04.	**Svetlá sobota**	6:30 **17:00** 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská ** Zita s rod.* ***Veľká večiereň*** Sv. liturgia slovenská *† Mária, Ján, Ján, Andrej, Štefan ...*
Nedeľa 03.04.	**Druhá nedeľa po Pasche – o Tomášovi**	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Eva, Anna* **Sv. liturgia cirkevnosl.** **** za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Samuel* **Večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Mariana, Henrich*

GYMNÁZIUM

sv. Jána Zlatoústeho v Humennom

ponúka študijné odbory:

7902J00
gymnázium

7902J74
gymnázium - bilingválne štúdium, slovensko - anglické

Gymnázium sv. Jána Zlatoústeho, Lesná 28, 066 01 Humenné Tel.: 057 / 778 33 98
web: www. gjzhe.edupage.org e-mail: skola@gjzhe.svcmi.sk

Srdečne vás pozývame
na stretnutie s kanadskými manželmi

PATRICKOM a NANCY LATTA

žijúcimi a pôsobiacimi v Medžugorí

Pondelok, 14. marec 2016
Bazilika minor, Ľutina
17.00 svätá liturgia
18.00 osobné svedectvo

Utorok, 15. marec 2016
Chrám Božej múdrosti, Svidník
16.30 archijerejská svätá liturgia
17.30 osobné svedectvo

Streda, 16. marec 2016
Chrám Zoslania Svätého Ducha, Humenné-Dubník
16.30 osobné svedectvo
18.00 liturgia vopred posvätených darov

Chrám Najsvätejšej Eucharistie, Vranov nad Topľou
18.00 liturgia vopred posvätených darov
19.30 osobné svedectvo

Štvrtok, 17. marec 2016
Hora Zvir, Litmanová
10.30 svätá liturgia
11.30 osobné svedectvo

Piatok, 18. marec 2016
Katedrálny chrám sv. Jána Krstiteľa, Prešov
16.30 liturgia vopred posvätených darov
18.00 osobné svedectvo

SVETOVÉ DNI MLADEŽE KRAKOV 2016

Svetové dni mládeže (SDM) sú medzinárodným stretnutím, ktoré organizuje katolícka cirkev. Spája mladých ľudí z celého sveta – katolíkov, kresťanov iných vyznaní a všetkých ľudí dobrej vôle. Predsedá im sv. Otec a slávia sa každé dva až tri roky.

SDM je predovšetkým púť mladých ľudí z celého Slovenska (a zahraničia). Jeho cieľom je umožniť mladým ľuďom stretnutie s Ježišom Kristom v mladej cirkvi, zažiť spoločenstvo mladých, stretnúť sa so svojimi pastiermi, ako aj roznietiť v mladých ľuďoch túžbu "vychádzať zo seba" a prinášať evanjelium celému svetu. Ich cieľom je ukázať živú vieru v Ježiša Krista vo svojom živote.

Milí mladí priatelia, otcovia Redemptoristi a sestry Služobnice Nepoškvrnenej Panny Márie vás srdečne pozývajú na spoločné putovanie so Svätým Otcom na Svetové dni mládeže 2016 v Krakove. Záujemcov čaká dobrodružstvo cesty v spoločenstve. V ňom môžete nájsť prítomného Krista v svätej liturgii, priateľstvo v blížnom i svedectvo zasvätených osôb. Ježiš Ťa čaká, tak neváhaj a poď s ním.

Termín:
25.júl - 1.august 2016
REGISTRAČNÝ POPLATOK 230 €
(obsahuje poľský balík pútnika – cestovanie v Krakove, stravu a ubytovanie v Krakove, poistenie v Krakove, príspevok do fondu solidarity Pápežskej rady pre laikov na podporu mladých z ekonomicky slabších krajín, slovenský balík pútnika, doprava Slovensko – Krakov a späť).

Registračný poplatok môžete odovzdať osobne sr. Simeone alebo previesť priamo na účet. Ak by niekto chcel ísť a nemal by potrebné financie vieme to riešiť, prosím kontaktuje sr. Simeonu, prípadne o. dekana Martina Zlackého.

Vek účastníkov: od 14 – do 35 rokov.
REGISTRÁCIA JE DO 31. APRÍLA 2016.

Potrebné informácie ako aj on-line prihlášku nájdete na: **http://www.sluzobnice.sk/1120-2/**

Sv. Ján Pavol II povedal, že mladí sú nádejou Cirkvi. Touto cestou chceme poprosiť o duchovnú podporu, modlitby za tieto svetové dni mládeže. Chceme poprosiť aj o finančnú pomoc pre mladých z našej farnosti. Ak by chcel niekto darovať peniaze na tento účel, môže tak urobiť osobne /sr. Simeona, o. dekan Martin Zlacký/ Aj za malý finančný príspevok budeme veľmi vďační.

Spracovala sr. Simeona

Veľký týždeň a Pascha
Komentár k bohoslužbám, čítaniam

Pascha (Veľká noc) je najväčším a najvýznamnejším kresťanským sviatkom. Tento sviatok možno vnímať v trocrôznych vrstvách či významoch:

1. židovská (starozmluvná) Pascha **2. Kristova** Pascha (vzkriesenie) **3. naša osobná** pascha

Veľký pondelok, utorok, streda

Tieto dni sú dňami prípravy, hlavnými témami sú eschatológia a pokánie. Tieto témy zaznievajú v čítaniach i v bohoslužobných textoch. V pondelok a utorok sú evanjeliá sú eschatologické: v pondelok o desiatich pannách (Mt 24, 3-35), v utorok o konci Jeruzalema (Mt 24,36 – 26,2). Aj tropár prvých troch dní (*Sé ženích hrjadét:*) je eschatologický:

„Hľa, Ženích prichádza o polnoci, blažený je sluha, ktorého nájde bdieť, nehodný je však, koho nájde lenivieť. Dávaj pozor, moja duša, aby si neoťažela spánkom a nebola vydaná smrti a ostala vytvorená z kráľovstva, ale vzpriam sa a volaj: svätý, svätý, svätý si, Bože, skrze Bohorodičku zmiluj sa nad nami.“

Eschatológia preto, lebo **Kristovým utrpením, smrťou a vzkriesením sa končí starý svet,** starý vek a začína sa už nový poriadok, nový svet (ktorý sa definitívne naplní jeho druhým a slávnym príchodom). Pokánie je duchovnou prípravou na prežívanie tajomstva nadchádzajúcich dní.

V stredu je evanjelium o žene, ktorá vyliala prevzácne myro na Krista. (Mt 26,6-16) Tento skutok bol silným znakom jej lásky **– len láska nám otvára cestu k Pasche, k vzkrieseniu,** oslobodeniu. Pomazanie myrom pritom môžeme vnímať vo viacerých významoch:

1. Prorocky vopred pomazala Ježišove telo na pohreb. *"Keď mi vyliala toto myro na telo, urobila to na môj pohreb."* (Mt 26, 12)

2. Pomazanie Krista ako Kráľa a Veľkňaza – myrom sa v starom zákone pomazávali kňazi a králi pri uvedení do úradu. Kristus prichádza ako Veľkňaz, aby obetoval sám seba.

3. Myro je symbolom nesmrteľnosti a neporušiteľnosti.

4. Kontrast medzi príjemnou vôňou dobrých skutkov a smradom hriechu – často sa vyskytuje v bohoslužobných textoch, a to nielen vo Veľkom týždni.

5. Kontrast medzi Judášom – apoštolom, ktorý zradil svojho Spasiteľa, a cudzoložnicou, ktorá pokorne vyznala svoj hriech a prejavila lásku k Spasiteľovi konkrétnym skutkom.

Liturgicky a obsahovo sú prvé tri dni príbuzné Veľkému štyridsaťdňovému pôstu, konajú sa liturgie vopredposvätených darov (teda sú to ešte aliturgické dni), modlíme sa modlitbu sv. Efréma Sýrskeho a robíme veľké metánie. Zároveň sú to ale už dni bezprostrednej prípravy na utrpenie a vzkriesenie Ježiša Krista. (menlivé časti)

Veľký štvrtok

V tento deň prežívame dve udalosti z Ježišovho života: 1. tajomná (tzv. posledná) večera s učeníkmi a 2. Judášova zrada. V tento deň sa konajú nasledovné bohoslužby: umývanie nôh (len v katedrále – biskup umýva nohy 12 kňazom počas čítania evanjelia), svätenie myra a antimensionov (len v katedrále), večiereň s liturgiou sv. Bazila Veľkého. Toto je vlastne skutočný sviatok Eucharistie. To, čo máme niekde po Pasche (tzv. Božie telo), to je len nezmyselne a trochu protikanonicky (proti ustanoveniam únie) prevzaté od rímskokatolíkov.

Dať jesť svoje telo je znakom sebaobetovania a nesmiernej Božej lásky. Zároveň jesť niekoho telo a piť jeho krv znamená prijímať jeho moc, jeho vlastnosti – máme sa stať Kristovým telom a krvou, stať sa ním.

Veľký piatok

Na Veľký piatok si pripomíname utrpenie a smrť Ježiša Krista.

Strasti čiže utiereň Veľkého piatku sa slúžia tradične vo štvrtok večer. Číta sa 12 evanjelií o utrpení a smrti Ježiša Krista (v latinskom obrade existuje niečo podobné – tzv. pašie).

Cárske časy čiže kráľovské hodinky sa slávia v piatok ráno. Slávia sa štyri hodinky (prvá, tretia, šiesta, deviata hodinka); každá hodinka obsahuje: dva vybraté žalmy, ktoré sa prorocky vzťahujú na utrpenie nášho Pána Ježiša Krista (+ jeden žalm), stichiry, jedno čítanie zo Starej zmluvy, jedno čítanie z apoštola a jedno z evanjelií o utrpení (postupne Mt, Mk, Lk, Jn). Kráľovskými hodinkami sa nazývajú preto, lebo na tieto hodinky (časy) chodil vždy aj cisár (v Konštantínopole) a tiež azda aj preto, lebo sú bohatší ako bežná modlitba hodiniek v časoslove.

Večiereň s uložením plášteníce – na jej konci sa koná sprievod okolo chrámu, ktorý symbolizuje pohrebný sprievod a uloženie Ježišovho tela do hrobu; plášteníca je symbolom Ježiša Krista.

V tento deň platí veľmi prísny pôst a aj pôst od eucharistie. Tak ako Ježiš na kríži pociťoval odlúčenie od otca a najhlbšie poníženie, tak sme aj my v tento deň odlúčení od prijímania Ježišovho tela a krvi.

Veľká sobota

Jeruzalemská (nadhrobná) utiereň sa slávi v sobotu ráno (niekde v piatok neskoro večer) a má štruktúru ako pohreb. Prípomína aj balzamovanie Pánovho tela. Hlavnou myšlienkou je, že Kristus svojou smrťou porazil smrť, ešte pred svojím vzkriesením zostúpil do podsvetia a zničil smrť, ktorá tam vládla.

Večiereň s liturgiou sv. Bazila Veľkého s 15 čítaniami zo Starej zmluvy sa slávi v sobotu poobede. Hlavnou myšlienkou tejto liturgie je krst. Cez celý Veľký štyridsaťdňový pôst sme sa modlili ekténie za katechumenov. (Veľký pôst bol obdobím intenzívnej prípravy na krst.)

Táto liturgia bola kedysi krstnou liturgiou; krstilo sa počas čítaní a krstilo sa v zásade mimo chrámu, v baptistériu, čo bola osobitná budova. Čítaní je 15 aj preto, lebo katechumenov bolo kedysi dosť a obrad krstu trval istý čas. Po skončení starozmluvných čítaní vstupovali novopokrstení v sprievode do chrámu, počas toho sa spieval hymnus *Ktorí ste v Krista pokrstení, Krista ste si obliekli.* Čítania zo SZ (15) sú veľmi pekné, ide o predobrazy utrpenia a vzkriesenia Ježiša Krista a tiež predobrazy krstu (napr. celá kniha Jonáš – záchrana, vytrhnutie z vody = smrti, Ex – prechod cez Červené more – zároveň aj symbol krstu, Daniel – traja mládenci v ohnivej peci).

Krst je spojený s Paschou – v ňom prežívam, prijímam Kristovo utrpenie a vzkriesenie (to hovorí vlastne apoštol Rim 6, 3 – 11, ktorý sa číta na tejto liturgii). Krstom sa stávam Kristovým (ako adopcia rodičmi – dieťa sa stáva ich).

Medzi apoštolom a evanjeliom sa spieva namiesto *Aleluja* osobitný spev *Vstaň, Bože, a súď zem.* Počas toho sa prezliekajú kňazské rúcha i prestolné plachty, analoje a pod. z tmavej (bordovej) farby do svetlej, bielej. Táto liturgia s krstom bola súčasťou celonočného bdenia na Paschu. Počas tohto bdenia sa majú prečítať celé Skutky svätých apoštolov.

Nedeľa Paschy čiže Vzkriesenia

Bohoslužby v tento deň sa majú začínať **polnočnicou**. U nás sa táto polnočnica slávi len málokde, je to veľmi prostá a pomerne krátka bohoslužba. Počas nej sa má prenášať plášteníca z hrobu (zo stredu chrámu, kde je na stole, na tetrapode) na prestol. Deje sa to nenápadne, skoro potichu, skoro úplne za tmy (všetky svetlá okrem úplného minima majú byť zhasnuté), akoby nebadane – Kristus vstal nebadane, nikto to nevidel, len anjeli boli svedkami. Za polnočnicou sa hneď pripája utiereň.

Utiereň sa má konať ešte za tmy, aj chrám je na začiatku utierne ešte v úplnej tme, všetky svetlá majú byť zhasnuté (okrem najnutnejších). Chrám symbolizuje hrob (netreba stavať nejaké „Božie hroby", samotný chrám symbolizuje Kristov hrob), my vychádzame za tmy z chrámu (aj vonku je ešte tma) a obchádzame ho so sviečkami v rukách a spevom, čím symbolicky prichádzame ku Kristovmu hrobu. Pred chrámom zaznieva radostné *Christos voskrese! – Kristus vstal zmŕtvych!* a potom sa chrám otvára a my doň vstupujeme. Chrám už je celý vysvietený, svietia všetky svetlá, ktoré sú v chráme. Hrob je prázdny, je v ňom len žiara slávneho vzkriesenia nášho Pána. Radostná zvesť *Christós voskrése iz mértvych – Kristus vstal zmŕtvych* sa neustále opakuje v radostných spevoch.

Po utierni nasleduje **liturgia** sv. Jána Zlatoústeho. Pri nej sa číta evanjelium v rôznych jazykoch, čo nám pripomína, že evanjelium (= radostná zvesť) má byť ohlasované všetkým národom. Začína sa začiatkom Jána – teda začína sa ohlasovať dobrá zvesť od začiatku, od prvej kapitoly evanjelia, ktorého vrcholom a hlavným obsahom je vzkriesenie – a vzkriesenie je začiatkom a hlavnou príčinou dobrej zvesti (evanjelia).

Po liturgii (niekde už po utierni) nasleduje **posvätenie paschálnych (veľkonočných) pokrmov**. Tieto pokrmy sú znakom Božej dobroty, Božej štedrosti a tiež zdôraznením toho, že radostná hostina, ktorá bude nasledovať, nie je mimo cirkvi, ale týka sa cirkvi; nebude to nejaká svetská oslava, ale duchovná slávnosť. Táto slávnosť nad slávnosti je taká veľká, že sa pripravujú osobitné pokrmy. Farebné vajcia nám majú pripomínať, že nič nie je a nemôže byť obyčajné v tento deň, najneobyčajnejší deň a najväčší sviatok ľudstva. Preto ani vajcia nie sú obyčajné, ale farebné a zdobené. Ani chlieb sa neje obyčajný, ale pripravuje sa svetlý sladký koláč (nazývaný ľudovo pascha alebo paska) – inakší ako bežný chlieb cez rok. Ani syr nie je bežný, len z čistého mlieka, ale pridávajú sa do neho aj žĺtka z vajec (nazýva sa hrudka alebo syrec). Okrem toho sa posviacajú mäsité pokrmy (šunka), ktoré, podľa pôvodných pôstnych predpisov, ľudia mohli okúsiť po vyše 40 dňoch až na Paschu. Mäso je zároveň pripomenutím baránka, ktorého zabíjali Židia v predvečer starozákonnej Paschy a ktorý bol predobrazom Krista-Baránka zabitého za celý svet.

Spracoval o. Martin Snak

Detské okienko

Pomenuj
Aká udalosť sa v okienku udiala.

1. Vzkriesenie
2. Ukrižovanie
3. Posl. Večera
4. Ježiš v hrobe

Vtipy:

- Jurko, umy si ruky, kým pôjdeš do školy!
- Načo, veď sa nebudem hlásiť.

Starší brat poučuje mladšieho:
– Vidíš, akí sú tí naši rodičia? Najprv nás naučia chodiť a rozprávať a potom chcú, aby sme sedeli doma a boli ticho.

- Pán hlavný, na ten rezeň čakám už hodinu!
- Nebojte sa, máme otvorené až do rána.

Idú dvaja kamaráti v novom aute. Šofér hovorí spolujazdcovi
- Pozri sa, či funguje smerovka!
- Funguje, nefunguje, funguje...

Kontakt

Gréckokatolícka cirkev

Farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky

Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: **kancelária:** 057/ 775 3628

WEB: **www.grkathe.sk**

e-mail: **úrad:** humenne@grkatpo.sk
farár: martinzlacky@gmail.com
kaplán: miro.sentik@gmail.com
kaplán: matosnak@gmail.com

Úradné hodiny:

Pondelok, streda, štvrtok: **8:00 - 9:00** | **16:00 - 17:00.**
Na prvý piatok, štátne a cirkevné sviatky je kancelária zatvorená.

Prosíme Vás o dodržanie podmienok:

- ak žiadate KRST: krst nahlási jeden z rodičov **aspoň týždeň** vopred, prípravu (náuku) **odporúčame ešte pred pôrodom**. Ak bývate **min. 3 mesiace mimo našu farnosť,** zabezpečte si **písomné dovolenie kňaza**, kde bývate **ku krstu**.

- ak žiadate SOBÁŠ:

1) a máte všetky iniciačné sviatosti – krst, myropomazanie, sv. prijímanie - minimálne **3 mesiace vopred**;
2) ak niektorá z iniciačných sviatostí Vám chýba - minimálne **6 mesiacov vopred**;
3) ak bývate **min. 3 mesiace mimo našu farnosť**: zabezpečte si prípravu (náuky) a dovolenie kňaza, kde bývate k sobášu, príp. aj cirkevnú sobášnu zápisnicu s požadovanými náležitosťami.

LITURGIE – úmysly na Božské liturgie prijímajú kňazi **iba v cerkvi** (v čase okolo bohoslužieb).
KRSTNÝ, SOBÁŠNY LIST – je možné vyžiadať si aj telefonicky, mailom. K sobášom krstné listy musíme zasielať priamo na farský úrad, kde bude sobáš (nariadenie o. arcibiskupa Jána).

Zaopatrovanie pre nemocnicu a sociálne zariadenia: 0907 323 733.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého, kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom. IBAN farnosti: SK3009000000000086909038

SME TU PRE VÁS

Informačno-formačný časopis farnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom
Dobrovoľný príspevok (tlač 1ks = 0,20€)
Pre vnútornú potrebu vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné.
Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.
Zodpovedný za vydanie**: o. Martin Zlacký, o. Miroslav Sentivan, o. Martin Snak**